

SBORNÍK VĚD PRÁVNÍCH A STÁTNÍCH.

ZALOŽIL BOHUŠ RIEGER.

ZA ÚČASTENSTVÍ ČLENŮ
ČESKÉ FAKULTY PRÁVNICKÉ

VYDÁVÁ

KAREL KADLEC.

S PODPOROU ČESKÉ AKADEMIE CÍS. FRANTIŠKA JOSEFA PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ,
„PRÁVNICKÉ JEDNOTY“ V PRAZE A SPOLKU ČESKÝCH PRÁVNÍKŮ „VŠEHRŮ“.

ROČNÍK XV.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ

MYKHAILO HRUSHEVSKY DIGITAL ARCHIVES

V PRAZE 1915.

BURSÍK & KOHOUT,

КНИHKUPCI С. К. ЧЕСКÉ UNIVERZITY KARLO-FERDINANDOVY A ЧЕСКÉ АКАДЕМИЕ
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

Tiskem ALOISA WIESNERA v PRAZE, knihtiskare České Akademie císaře
Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění.
Papír ze skladu České společnosti pro obchod a průmysl papírnický
G. Wiesner, Duffek a spol. v Praze.

OBSAH ROČNIKU XV. (1914—1915).

ČLÁNKY:

Strana

<i>Krčmář J.</i> : Antonín rytíř Randa a česká věda právní	2
<i>Kapras J.</i> : Za Jaromírem Čelakovským	8
<i>Nosek F.</i> : Zdanění výnosu kapitálového v rak. zemích v XVIII. stol.	20
<i>Tomsa Bohuš</i> : Je-li Stammler deterministou či indeterministou	49
<i>Kallab Jaroslav</i> : „Příroda“ v právní filosofii XIX. století	129
<i>Vacek Jos.</i> : Právní věda a studium sociálních poměrů	149
<i>Heyrovský L.</i> : Obhajovací prostředky v civilním procesu římském	176
<i>Sommer O.</i> : K dějinám pojmu konkurrence žalob	205
<i>Henner Kamil</i> : K nauce o státu a církvi v Čechách	213
<i>Kadlec Karel</i> : Přfšešní pomocníci v právu slovanském	254
<i>Kapras Jan</i> : Mezní přísaha v českém právu	286
<i>Demel Jaroslav</i> : O významu pragmatické sankce pro české státní právo	298
<i>Stieber M.</i> : Zhanění a odvolání	314
<i>Krčmář J.</i> : O funkci a významu definice v právní vědě	348
<i>Storch F.</i> : Z rozhraní mezi delikty tiskovými a delikty pořádkovými práva tiskového	365
<i>Mříčka August</i> : Slyšení stran v trestním řízení soukromožalobném	385
<i>Prušák Josef</i> : Pokus nezpůsobilý	399
<i>Hora Václav</i> : Dosah zásady vyhledavací ve sporech manželských	409
<i>Hermann šl. Otavský Karel</i> : Zásada o vyloučení námitek z osob před- chůdců v jednotném řádu směnečném	437
<i>Wenig Arnošt</i> : O disimulaci při bezvýhradném inkasním indosamentu	452
<i>Hoetzel Jiří</i> : Volné uvážení ve veřejné správě a zákon o správním soudě	504
<i>Hobza Ant.</i> : Jurisdikce ve věcech kořistních	519
<i>Horáček Cyril</i> : O pronikání živlu veřejnoprávního v novodobém životě právním	538
<i>Gruber Jos.</i> : K pojmu a českému názvosloví kapitálu těžebního	545

	Strana
<i>Drachovský</i> : Reforma cedulového bankovníctví ve Spojených Státech Severoamerických	560
<i>Funk Vilém</i> : K vývoji § 1. a 2. zákona z 25. ledna 1914 č. 14. ř. z. (Úděly zemským fondům)	579
<i>V. Hora</i> : Existenční minimum při exekuci na nemovitosti v Bosně a Hercegovině	599

LITERATURA.

Část všeobecná:

Roemer, Die Baumwollspinnerei in Schlesien (<i>J. Kapras</i>). — Opočenský, Protireformace v Čechách po Bílé Hoře (<i>J. Kapras</i>). — Грушевский М., Исторія українскаго козацтва (<i>K. K.</i>). — Handelsman, Napoleon a Polska (<i>Týž</i>). — Hoetzsch, Russland (<i>Týž</i>). — Thallóczy, Jireček et Sufflay, Acta et diplomata Albaniae (<i>Týž</i>).	56
Patera A., Bohemika knížecí Dietrichsteinské knihovny v Mikulově (<i>J. Kapras</i>). — Hanuš J., František Martin Pelcel, český historik a buditel (<i>Týž</i>). — Bláha Arnošt Dr., Město (<i>C. H.</i>). — Schmid Ferdinand, Bosnien und die Herzegovina unter der Verwaltung Oesterreich-Ungarns (<i>K. Kadlec</i>).	608

Právní filosofie:

Waldecker L., Über den Begriff der Korporation des öff. Rechts nach preuss. Recht (<i>Weyr</i>). — Radbruch G., Grundzüge der Rechtsphilosophie (<i>Kallab</i>). — Příbram: Der Individualismus in der neueren Rechtsphilosophie (<i>Týž</i>). — Rapaport, Das religiöse Recht und dessen Charakterisierung als Rechtstheologie (<i>Týž</i>).	63
Friedrich Julius, Die Bedeutung der Psychologie für die Bekämpfung der Verbrechen (<i>Kallab</i>). — Binder Julius, Rechtsbegriff und Rechtsidee (<i>Kallab</i>).	615

Římské právo:

Prof. Cesare Bertolini dell' Università di Torino. Appunti didattici di diritto romano, serie seconda (<i>L. Heyrovský</i>). — Sohm Rudolf, Die litis contestatio in ihrer Entwicklung vom frühen Mittelalter bis zur Gegenwart (<i>O. Sommer</i>).	622
---	-----

Slovanské právo:

Dąbkowski, Przewóz wodny (<i>J. Kapras</i>). — Dr. H. Polaczková, Szlachta na Siewierzu biskupim w latach 1442—1790 (<i>Týž</i>). — Kapras Jan, Právní dějiny zemí koruny české (<i>K. Kadlec</i>). — Stieber Mil., Soud hraničný (<i>J. Kapras</i>). — Kadlec K., Moščenický statut (<i>Týž</i>).	79
--	----

	Strana
Německé právo:	
Kramer, Das Kurfürstenkolleg bis zum Zusammenschluß im Renser Kurverein (<i>J. Kapras</i>). — Kisch G., Der deutsche Arrestprozeß (<i>K. Kadlec</i>).	88
von Below, G., Der deutsche Staat des Mittelalters (<i>J. Kapras</i>). — Kisch Guido, Die Pfändungsklausel (<i>Týž</i>).	628
České právo:	
Konopka, Separáční snahy Moravanův na generálním sněmu r. 1611 (<i>J. Kapras</i>). — Božek Jar., „O sehnání poddaného sedláka se statku čili odsadě v Čechách“ (<i>X. Y</i>).	631
Říšské dějiny rakouské:	
Luschin von Ebengreuth, Handbuch der österreichischen Reichsgeschichte (<i>J. Kapras</i>). — Bunea Augustin, Incercare de istoria Românilor până la 1382 (<i>K. Kadlec</i>).	90
Holzknacht Georgine, Ursprung und Herkunft der Reformideen K. Josef II. auf kirchlichem Gebiete (<i>J. Kapras</i>). — Karácsonyi János, Kik voltak s mikor jöttek hazánkba a böszörmények vagy izmaeliták (<i>K. Kadlec</i>).	635
Právo civilní:	
Strohal, Schuldpflicht und Haftung (<i>K</i>). — Schuster von Bonnot, Grundriß des Obligationenrechtes (<i>K</i>). — Wellspacher, Der Streit um das Eintragungsprinzip im öst. Rechte (<i>K</i>). — Трепицынъ И. Н., Гражданское право губерний царства польскаго (<i>K. K.</i>).	98
Lenhoff Arthur, Das Recht des dauernd Angestellten. Eine Abhandlung über den Arbeitsvertrag mit Zeitbestimmung (<i>K</i>). — Dr. Cerman Alois, Soudní práva hromadných sirotčích pokladen (<i>K</i>).	638
Právo trestní:	
Von Hentig Hans, Strafrecht und Auslese (<i>Kallab</i>).	102
Soudní řízení:	
Wach Ad., Grundfragen und Reform des Zivilprocesses (<i>Hora</i>). — Levin, Richterl. Processleitung und Sitzungspolizei (<i>Týž</i>).	104
Kisch W., Parteiänderung im Zivilprozess (<i>Týž</i>). — Lohsing Ernst, dr., Militär- und Zivilstrafverfahren nach österreichischem Recht (<i>Kallab</i>).	644
Veřejné právo:	
Bühler: Die subjektiven öffentl. Rechte und ihr Schutz in der deutschen Verwaltungsrechtsprechung (<i>Hoetzcl</i>). — Dr. Říha, O statku obecním (<i>Týž</i>). — Eisert, Die Dienstpragmatik (<i>Dra-chovský</i>). — Vavřínek Fr., Rakouské zřízení státní (<i>K. Kadlec</i>).	115
Spiegel L.: Zur Lehre vom Fremdenrecht (<i>V</i>).	651

	Strana
Politické hospodářství:	
Horáček Cyrill, Učebnice národohospodářské politiky. Oddíl druhý: Politika zemědělská a ostatních druhů prvovýroby. (J. K.). — Josef Gruber, Agrární zřízení (C. H.).	123
Finanční věda, fin. právo a státní účetnictví:	
Mildschuh, Klasifikace a všeobecná teorie hospodářských účinků daní (<i>Drachovský</i>). — Hauser, Die amerikanische Bankreform (<i>Týž</i>). — Schwätzer, Die Praxis der Emission von Wertpapieren (<i>Týž</i>). — Lissner, Die Zukunft der Verbrauchssteuern in Deutschland (<i>Týž</i>). — Konrad, Grundriß des österreichischen Finanzrechts (<i>Týž</i>). — Peters, Allgemeine Verrechnungskunde (<i>Týž</i>). — Singer, Bucheinsicht und Buchführung (<i>Týž</i>). — Klappdor, Die kameeralitische Buchführung (<i>Týž</i>). — Schär, Buchhaltung und Bilanz (<i>Týž</i>).	126
Birnbaum: Die gemeindlichen Steuersysteme in Deutschland (<i>Drachovský</i>). — Meisel-Spiethoff: Österreichs Finanzen und der Krieg (<i>Týž</i>). — Hoefliger: Die finanzielle Kriegsbereitschaft der schweizerischen Eidgenossenschaft unter besonderer Berücksichtigung der Schweizerischen Nationalbank (<i>Drachovský</i>) .	652
Zprávy	128 a 655

protireformace do míru vestfálského, následující druhou polovici XVII. století s dalším postupem protireformačním a novou organizací církve katolické, třetí exulanty zvláště v Sasku a Prusku, čtvrtá lidové hnutí osmnáctého věku a konečná věnována jest otázce tolerance. Na základě literatury pokouší se autor přístupným způsobem podati čtenářstvu dosavadní výsledky badání vědeckého, zároveň upozorniti na hlavní prameny a na základní literaturu jednotlivých otázek. Slabší stránkou knihy jsou její právně historické stati. Autorovi ušla docela základní naše práce Hobzova o poměru mezi státem a církví vůbec (1909), která krátce a jasně informuje o této složité otázce, jakož i práce Hennerova o poměru mezi státem a církví v našich zemích (Česká politika díl I.), na jejich podkladě byl by v mnohem došel asi k jiným výsledkům. Než i z domácí právní historie jsou některé věci chybné. Města jsou sice komorou krále, ale nesprávně jest vysvětlení připojené „to jest král stál k nim v takovém poměru jako vrchnost ke svým poddaným“ (str. 14). Dobře snad míněné, ne zcela správně vyložené jsou poměry ašské (str. 35). Některé chybné roky jsou nesporně chyby tiskové. Celkem však možno práci Opočenského považovati za dobrý příspěvek k našim dějinám pobělohorským.

J. Kapras.

Грушевский М., Исторія украинскаго козачества до соединенія съ московскимъ государствомъ. Томъ II. СПб., Москва, Киевъ, 1914. Стран 476.

V tomto časopise (XIII., 437—442) referovali jsme o I. sv. díla prof. Hruševského, věnovaného dějinám ukrajinského kozáctva. Vyšel svazek druhý, zabývající se historií kozáků v prvních třech desetiletích XVII. stol. Spisovatel seznamuje nás s výsledky svých studií, uložených částečně v VII., částečně pak v I. části VIII. sv. svého hlavního ukrajinského díla.

Také v prvé třetině XVII. stol. pohybují se dějiny kozáků ještě na půdě kompromisů mezi politikou polsko-šlechtickou a mezi demokratickými národními a náboženskými ideály ukrajinského kozáctva. Ten, kdo by byl dovedl bystrým zrakem proniknouti do dějů příštího půlstoletí, byl by musel již na počátku XVII. stol. dospěti k poznání, že organizace kozácká je tak silná, že všechny prostředky používané proti ní polskou vládou a šlechtou jsou úplně bezmocné. Vývoj kozáctva bylo sice možno zdržovati, ale ne překaziti. Proto radila státnická moudrost, aby kozákům, dokud stáli ještě na loyální půdě polského státu, byla povolena žádána jimi privilegia. Na počátku XVII. stol. nebylo k tomu ještě pozdě. Tak jako se dovedly usmířiti protivy mezi Poláky a Litvany, mohlo dojíti také k unii polsko-kozácké. Bohužel nenašli se mezi tehdejšími polskými státníky vlivní jednotlivci, kteří by byli dovedli udržeti hnutí kozácké v rámci polské státní myšlenky. Kozáci byli tak dlouho přezírání a podceňováni, a ovšem i pronásledováni, až se dostali na půdu Polsku úplně nepřátelskou, kde nebylo již kompromisů, kde naopak běželo o úplné odtržení od Polska.

Druhý svazek díla Hruševského je rozdělen na pět kapitol. V prvé líčí se dějiny ukrajinského kozáctva v prvních dvou desetiletích XVII. stol. Sněm polský r. 1601 povolil kozákům některé ústupky, avšak jen pod podmínkou, že se účastní livonské války, což oni učinili. Na jihu napadali

krymské Tatary a území Turků. Zasahovali také do sporů o trůn v sousedním Multansku. Všechno to působilo nepříjemnosti polskému králi. Krymský chán žádal, aby proti kozákům bylo zakročeno; protesty ozývaly se také se strany Turecka. Polsko však nejen nemohlo proti kozákům vystoupiti, nýbrž potřebovalo jich samo čím dál tím více proti zahraničním nepřátelům. Samo dalo podnět k novému vzrůstu kozáctva svou dobrodružnou politikou vzhledem k Moskvě. Pro Lžidimitrije verbování byli v zimě 1603-4 polští dobrovolníci, a na prvním místě počítáno s kozáky. Kozáci účastnili se i moskevských bouří po pádu Dimitrije († 1605), podporující vzbouření proti carovi Vasiliji Šujskému. I druhý Lžidimitrij („Tušinský zloděj“) byl podporován kozáky, kteří vedle toho stále podnikali vojenské nájezdy proti Tatarům a Turkům.

Poněvadž se kozáctvo čím dále tím více vzrůstalo na újmu živlu šlechtického a polské státní správy, sněm učinil r. 1607 některá opatření proti kozácké svévoli, ale bezvýsledně. Kozáci neuznávali nad sebou moci polských starostů a velkostatkářů, řídili se jen svými hejtmany a úřady, dopouštěli se násilí a protizákonností doma i za hranicemi. Král polský Zikmund, chtěje dosíci moskevské koruny, byl znova nucen počítati s pomocí kozáků. Po čtyry roky kozáctvo prokazovalo neustálé úsluhy polské vládě v moskevské válce. Režim jeho na Ukrajině značně se tím upevnil.

Sněm polský r. 1613 zrušil všelikou jurisdikci kozáků a podrobil je místním úřadům polským. Kozáci měli se také rozejíti. Poněvadž to však neučinili, byla dosazena komise, která brannou mocí měla je donutiti k pořádku. — Vrátivše se po zavedení pořádku v Moskvě opět na Ukrajinu, kozáci se zdvojenou silou vrhli se na Turky a Tatary. Léta 1613—1620 byla heroickou dobou námořních kozáckých výprav do tureckých zemí. Stálé znepokojování Turecka způsobilo konečně, že Polsko, nevycházelo z konfliktů s ním. Muselo si pospíšiti, aby vypravilo na Ukrajinu komisi, která by potlačila svévoli kozáků. Komisaři předložili kozákům podmínky, jež tito shledali příliš těžkými, avšak sněm na nich setrval. Přes to zůstalo zase při starém; kozáci podnikali dále proti Turkům výpravy, a od r. 1614 skoro každý rok bylo posíláno na Ukrajinu komisarské (polské) vojsko, jež mělo učiniti pořádek. Kozáci dostávali obyčejně písemnou „ordinaci“, ale podmínek žádaných splniti nechtěli a ani nemohli. Projekt ordinace žitomirské z r. 1617 stál na stanovisku komisařův z r. 1614. Kozáci měli v nepatrném jen počtu 1000 osob býti pohraničnou stráží, měli býti dáni úplně a bez kontroly pod moc polské vojenské administrace, „volosti“ měli opustiti a měli být zbaveni své samostatné jurisdikce. Plány tyto nedaly se provésti. Sněm usnesl se, aby nová komise zabývala se spornými otázkami. Situace byla kozákům příznivá. Vláda chtěla je získati pro novou válku s Moskvou, a proto nemohla proti nim zakročiti. Po moskevské válce jednáno r. 1619 znova s kozáky. Hetman polský Stanislav Žółkiewski poslán byl s komisaři a vojském na Ukrajinu a žádal, aby kozáci snížili své vojsko na 3.000 osob (proti deklaraci žitomirské byl to pokrok), aby spálili své čajky (lodi) a nepodnikali výpravy proti Turkům. Svých svobod měli požívatí jen na půdě královské, nikoli na duchovenské a šlechtické.

Takového nevděku za stálou vojenskou podporu dočkalo se kozáctvo. Rozumí se, že na splnění polských požadavků vážně ani nepomýšleli. Organizace jejich se víc a více utužovala, síla jejich rostla, a také program jejich se rozšiřoval. Až do druhého desetiletí XVII. stol. kozáci skládali se takofka výhradně ze živlu selského a maloměstského. Ve druhém desetiletí XVII. věku přidalo se k nim pravoslavné duchovenstvo a vůbec ukrajinská inteligence. Kozáci postavili se najednou do služby ukrajinských národních, kulturních a náboženských ideálů. Líčením toho zabývá se druhá kapitola knihy Hruševského. Autor seznamuje nás s kulturním a národním hnutím kozáctva ve druhém a třetím desetiletí XVII věku, zejména s úzkými jeho vztahy s Kijevem, vykládá o pečerském monastýru jako kulturně-národním ohnisku, píše o předních vůdcích inteligence, o významu nově založeného kijevského bratrstva a j. Kozáci v té době pod vedením hetmana Petra Sahajdačného použili průjezdu jerusalemského patriarchy Theofana, vracejícího se z Moskvy, a přiměli ho r 1620, aby jim obnovil pravoslavnou hierarchii (vysvětil metropolitu a několik biskupů).

Kozákům běželo nyní o to, aby noví biskupové byli uznáni vládou. Politická situace stala se jim zase příznivou. Polsko znovu jich potřebovalo. Spojenectví krále Zikmunda s Ferdinandem II. rakouským vedlo k válce s Tureckem. Žółkiewski vypravil se s malým vojskem do Multan, aby se spojil s tamními vojenskými silami proti Turkům, u Cecory byl však poražen a sám padl (1620). Druhého roku chystali se Turci k nové výpravě proti Polákům. Poláci byli přesvědčeni, že jen kozáci mohou je zachrániti. Jednáno s nimi tedy o pomoc. Kijevské kruhy se Sahajdačným zdržovaly kozáky, dokud král nevyhoví jich požadavkům v příčině pravoslavné víry, ale kozáctvo nedalo se udržeti. V bitvě u Chotina (pols. Chocim) kozáci se vyznamenali (1621) a zachránili Polsko. Po válce žádali, aby přání jich konečně byla splněna, avšak znova byli odmítnuti.

Konflikt s vládou blížil se víc a více. Spisovatel vykládá o tom v kapitole třetí „Od Chotina ke Kurukovu“. Kozáci měli nové příčiny ke stížnostem, ale ovšem se své strany rovněž dávali podnět ke stálým žalobám. Dosavadní protivy sociální a politické komplikovaly se třenicemi náboženskými. Došlo ke krvavým srážkám mezi unity a pravoslavnými. Vláda byla, rozumí se, na straně unitů, čímž kozáky proti sobě čím dále tím více popuzovala. S Turky byl poměr stále napjatý, poněvadž kozáci od svých námořních výprav neupustili. Polsko umínilo si vypořádati se s kozáctvem co nejradikálněji, avšak síly jeho byly slabé. Čekalo se tedy na vhodnou příležitost. Ukrajinské vůdčí kruhy naproti tomu hleděly těžiti z mezinárodní situace. Upíraly jednak zraky své k Moskvě, jednak používaly sporů krymských Girejovců ve svůj prospěch. Na podzim r. 1624 přijel do Kijeva dobrodruh Aleksander Jahja, který se vydával za syna sultána Mohameda IV. a jeho ženy Řekyně. Zabýval se plánem vyhnati Turky z Evropy. Kozáci se sním spojili a počítali i na pomoc Moskvě. V Moskvě chovali se však velmi střízlivě jak k Jahjovi, tak k samým kozákům. Neosvědčilo se ani spojenectví kozáků s krymskými Tatary, kteří r. 1625, když došlo k polsko-kozáckému konfliktu, dali se od Poláků pod-

platiti. Polsko přestalo odkládati provedení svých plánů s kozáky. Hetman Koniecpolski, bohatý polský magnát, který měl veliké statky na Ukrajině, měl vytrhnouti do pole proti Švédům. Aby se zajistil před útoky kozáků, podnikl proti nim velikou výpravu. Ta skončila bitvou u Kurukova jezera (u nynějšího Krjukova, 1625) a po ní vyjednáváním. Kozáci podepsali s komisari smlouvu, podle níž kozácký registr měl obsahovati 6.000 mužů. Práv svých mohli kozáci požívatí ovšem jen na půdě královské.

Kapitola čtvrtá, nadepsaná „V atmosféře loyálnosti“, líčí nám oportunistus mezi kozáckou hierarchií a loyální politiku kozáků v l. 1626 až 1628. Kozáci přesvědčili se, že násilím nic nezmohou, a proto jich nový hetman Michail Dorošenko sledoval touž politiku jako kdysi Sahajdačnyj. Také nástupce Koniecpolského na Ukrajině, Štěpán Chmielecki, nevystupoval ostře proti kozákům. Netrvalť na dodržení kurukovských usnesení, a mír tedy nebyl rušen.

Situace se změnila, když Chmielecki zemřel, a na Ukrajinu se vrátil ze švédské války nesmířitelný nepřítel kozáků Koniecpolski. Z války vrátili se na Ukrajinu také kozáci „vypisčící“ (nepojatí do registru), kteří neobdrževše žoldu, pomáhali podněcovati nespokojené živly proti vládě. Za nimi přišlo na Ukrajinu také korunní vojsko, ubytované po celé zemi. Obyvatelstvo ukrajinské tím velice trpělo. Nový kozácký hetman Hrycko Černyj svým neobratným jednáním vzbudil ještě větší nespokojenost. Kozáci se rozdvojili, a došlo ke konfliktu neregistrových s registrovými. Poněvadž pak mimo to se nezdařily pokusy o náboženský kompromis (v l. 1628—29), stala se r. 1630 nevyhnutelnou válka polsko-kozácká, v níž se proměnilo původní povstání Záporožců pod vedením hetmana Tarasa Fedoroviče (na jaře 1630). U Perejaslavi došlo ke krvavé srážce mezi vojskem Koniecpolského a kozáky, v níž hrdý polský magnát byl nucen žádati o mír. Kozáctvo dodělalo se velikého poměrně úspěchu. Registr zvýšen na 8.000, a nejen to, nebyl ve skutečnosti ani sestavován, tak že se určité ani nevědělo, kdo náleží ke kozákům, a každý z nich tedy bez překážky požíval kozáckých svobod.

Ke konci kapitoly páté autor líčí ještě zbytek vlády Zikmundovy, pokud se týkala kozáctva.

Také druhý svazek díla Hruševského vyniká stejnou důkladností jako svazek prvý.

K. K.

Handelsman Marcell, Napoleon a Polska. Warszawa, bez udání roku. (Vyšlo ve sbírce Biblioteka naukowa Wendego 1914.) Stran 162.

Autor, známý nám již jinými pracemi, zejména dějinami trestního práva v Polsku, vybral si tentokrátě thema, týkající se vévodství varšavského. Spis skládá se z předmluvy, dvou oddílů a závěrku. V předmluvě vykládá stručně, jak traktáty, uzavřenými mezi Francií a Ruskem i Prusky a podepsanými dne 7. a 9. července r. 1807 v Tylži, utvořeno bylo z polských zemí záboru pruského vévodství varšavské, stojící pod vládou krále saského Fridricha Augusta, jak mu dal Napoleon ústavu, jak se